

A középszintű szóbeli vizsga értékelési útmutatója

A szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden feleletet e szempontok segítségével kell értékelni.

Általános útmutató

A következő táblázat az értékelési szempontokat és az egyes szempontoknál adható maximális pontszámot mutatja.

Első feladat (szerepjáték)

Értékelési szempont	Pontszám
A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	5
Összesen	20

Második feladat (önálló témakifejtés)

Értékelési szempont	Pontszám
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	5
Összesen	20

Amennyiben a vizsgázó felelete az első értékelési szempont alapján 0 pontos (A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása; Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése), az adott feladat összpontszáma is 0 pont.

Az első és a második feladathoz tartozó skálák értékelési szempontjai és szintjei az első értékelési szempont kivételével azonosak.

A vizsgapontok kiszámítása

A szóbeli vizsgán legfeljebb 40 pontot szerezhet a tanuló a két feladat során. A vizsga egészére 150 vizsgapont adható, ennek 22%-a, tehát 33 vizsgapont szerezhető a szóbeli vizsgán. Ezért átszámításra van szükség.

Összesítse a felelet végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a részpont. Az átszámítási táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért részpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Az értékelési lap megfelelő helyére írja be a részpontot és az átszámított vizsgapontot.

Részpont	Vizsgapont
40	33
39	32
38	31
37	31
36	30
35	29
34	28
33	27
32	26
31	26
30	25
29	24
28	23
27	22
26	21
25	21
24	20
23	19
22	18
21	17

Részpont	Vizsgapont
20	17
19	16
18	15
17	14
16	13
15	12
14	12
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	7
7	6
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1

Első feladat (Szerepjáték)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elérte-e a feladatnak megfelelő kommunikációs cél(oka)t,
- a vizsgázó megfelelően válaszolt-e a vizsgáztató kiegészítő kérdéseire,
- a vizsgázó aktívan vett-e részt a beszélgetésben,
- a vizsgázó képes volt-e a kommunikációs stratégiák alkalmazására,
- a vizsgáztatónak kellett-e segítő kérdéseket feltennie.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincsre megfelel-e a témának és a közlési szándéknak, a szituációnak és a szerepnek,
- képes-e a célnyelvi udvariasság és a megfelelő stílus alkalmazására.

Nyelvtan

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó a szintnek, a témának, a szituációnak és a szerepnek megfelelő nyelvtani eszközöket használja-e.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó beszéde érthető-e és követhető-e, azaz megfelelő-e

- a beszédtempója,
- kiejtése és hanglejtése.

Értékelési skála (középszint 1. feladat)

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó teljes mértékben eléri kommunikációs célját, minden információra rákérdez, ill. minden információt közöl partnerével.</p> <p>A kiegészítő kérdésekre is megfelelően válaszol.</p> <p>A vizsgázó aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó nagyrészt eléri kommunikációs célját, a lényeges információkra önállóan rákérdez, illetve minden ilyen információt közöl partnerével. Csak kevés segítő kérdést igényel.</p> <p>A kiegészítő kérdésekre is nagyrészt megfelelően válaszol.</p> <p>A vizsgázó igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó csak segítő kérdések segítségével éri el kommunikációs célját.</p> <p>A kiegészítő kérdések többségére nem megfelelően válaszol.</p> <p>A vizsgázó nehezen kezdeményez, többnyire a feltett kérdésekre válaszol.</p> <p>Nem mindig megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó nem éri el kommunikációs célját, segítő kérdések segítségével sem képes a megfelelő információkat közölni, illetve ezekre rákérdezni.</p> <p>A vizsgázó a kiegészítő kérdésekre nem vagy nem megfelelően válaszol.</p> <p>A vizsgázó nem kezdeményez és/vagy nem képes a beszélgetésben részt venni, kommunikációt megvalósítani.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó ritkán keresi a szavakat.</p> <p>Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó többször keresi a szavakat és/vagy ismételi.</p> <p>A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű szókinccset használ.</p> <p>Sokszor nem megfelelő szóhasználat, ami esetenként jelentősen nehezíti a megértését.</p> <p>A vizsgázó sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi.</p> <p>Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó szókinccse szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a megértését.</p> <p>A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó többnyire helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a megértést.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>Hibái általában nem nehezítik a megértést, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>Sok hibát ejt, hibái jelentősen megnehezítik a megértést.</p>	<p>A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.</p>

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú.</p> <p>Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás.</p> <p>Beszéde érthető és követhető.</p>	<p>A vizsgázó beszédtempója elfogadható, bár többször lelassul.</p> <p>Kiejtése és hanglejtése elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősebben érezhető. Beszéde többnyire érthető és követhető.</p>	<p>A vizsgázó lassan, akadozva beszél.</p> <p>Kiejtése és hanglejtése többnyire elfogadható.</p> <p>Beszédén az anyanyelvi hatás igen erősen érezhető.</p> <p>Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a megértést.</p>	<p>A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél.</p> <p>Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozzák a megértést.</p>

Második feladat (Önálló témakifejtés)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elég részletesen fejtette-e ki a témát,
- a vizsgázó logikusan rendezte-e el a mondanivalóját,
- a vizsgázó összefüggően fejtette-e ki a mondanivalóját,
- a vizsgáztatónak kellett-e segítő kérdéseket feltennie.

A többi értékelési szempont megegyezik a szerepjáték értékelési szempontjaival.

Értékelési skála (középszint 2. feladat)

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó mind a négy irányító szempont felhasználásával részletesen és megfelelően tárgyalja a témát. Témakifejtése önálló, nincs szüksége segítő kérdésekre. Mondanivalóját logikusan és összefüggően adja elő.	A vizsgázó témakifejtése még megfelelően részletes, három irányító szempontot fejt ki önállóan. Segítő kérdésekre válaszolva képes a negyedik irányító szempont kifejtésére is. Törekszik arra, hogy mondanivalóját logikusan és összefüggően adja elő.	A vizsgázó túl röviden tárgyalja a témát (önállóan csak egy-két irányító szempontot fejt ki részletesen, a többit felületesen). Segítő kérdésekre válaszolva is csak részben képes a téma további kifejtésére. Mondanivalójának elrendezése többnyire nem logikus, témakifejtése többnyire nem összefüggő.	A vizsgázó nem képes önállóan kifejteni a témát, csak egy-két irányító szempontot tárgyal felületesen. Nem tud válaszolni a segítő kérdésekre sem. A vizsgázó nem logikusan rendezi el mondanivalóját. Összefüggéstelen, izolált mondatokat használ.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését. A vizsgázó ritkán keresi a szavakat. Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A vizsgázó többször keresi a szavakat és/vagy ismételi. A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó egyszerű szókinccset használ. Sokszor nem megfelelő szóhasználat, ami esetenként jelentősen nehezíti a megértését. A vizsgázó sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi. Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó szókinccse szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a megértését. A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó többnyire helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a megértést.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. Hibái általában nem nehezítik a megértést, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. Sok hibát ejt, hibái jelentősen megnehezítik a megértést.	A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú. Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás. Beszéde érthető és követhető.	A vizsgázó beszédtempója elfogadható, bár többször lelassul. Kiejtése és hanglejtése elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősebben érezhető. Beszéde többnyire érthető és követhető.	A vizsgázó lassan, akadozva beszél. Kiejtése és hanglejtése többnyire elfogadható. Beszédén az anyanyelvi hatás igen erősen érezhető. Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a megértést.	A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél. Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozzák a megértést.